

Tien varrelta.

„**Viisaudenmestarien kirjeitä**“ niminen suurteos on nyt kokonaisuudessaan ilmestynyt Mystican kustannuksella, joka tällä teollaan on kultakirjaimin kirjoittanut nimensä Suomen teosofisen liikkeen historiaan. Sidottuna kahteen osaan maksaa teos Smk. 200:—.

Helsingin Ruusu-Ristin kuoro, joka erikoisesti kunnostautui viime helluntaina pidetyn vuosikokouksen aikana, on kuluneen työkauden lopussa saanut luopua tarmokkaasta johtajastaan *Eva Runsténista*. Hänen kuusi vuotta kestäneen vaivannäkönsä ja huolenpitonsa ansiota on kuoron nykyinen kunto. Se on hänen johdolla esittänyt useita vaativiakin sävellyksiä, kuten Pohjanmiehen „Deevakhanin“ ja „Väinämöisen paluun“ sekä viimeiseksi Kuulan „Auringon nousun“. Kuorossa on tällä hetkellä 28-30 jäsentä. Se on saanut käyttää sellaisten tunnettujen taiteilijoiden kuin Annikki Uimosen, Helmi Liukkosen, Clara Bonsdorffin, Olivia Gebhardin ja Martti Seilon solistiapua.

Eva Runsténille, joka aikaa vaativien yksityisasiointensa takia nyt erosi kuoron johdosta, antoi kuoro kevätkokouksessaan muistolahjaksi takorautaisen kynttiläjalan.

Kuoron johtajana tulee ensi syksystä toimimaan nuori jäsenemme *Gurli Andersson*.

Sairausapu- ja opas *Salve* Helsingissä Vuorikadun 5 B:ssä, joka aikaisemmin omistajansa, ylihoitajatar Naima Kurvisen sairauden ja kuoleman johdosta on ollut suljettuna, on jälleen avattu ja jatkaa toimintaansa hoitajattarien Nanna Hällin ja Sigrid Larssonin johdolla. *Salve* on sovelias pysähdys- ja levähdyspaikka kaikille, jotka saapuvat pääkaupunkiin joko vain lyhyelle käynnille tai sairaalasijaa odottamaan samoin kuin niille, jotka toipilaina haluavat jonkun aikaa levätä. *Salvessa* antaa täydellisen Kirurgin kurssin suorittanut hoitajatar kaikkea lääkärin määräämää hoitoa. Toistaiseksi on laitoksen käytettävissä seitsemän vuodetta; ravintona on saatavissa sekä tavallista että kasvisruokaa kohtuulliseen hintaan.

Ruusu-Ristin jäsenten ja ryhmien huomioon. Mahdollisten erehdysten ja väärinkäsitysten välttämiseksi ilmoitetaan, että kaikki Ruusu-Ristin Hallituksen viralliset aloitteet ja päätökset ovat Hallituksen Sihteerin allekirjoittamat. Muista Seuran jäsenten ja harrastuspiirien välisistä neuvotteluista vastaavat asianomaiset itse.

Jyväskylästä. Toimintamme Ruusu-Risti-Temppelissä lopetettiin kesän ajaksi Looshi-kokouksella toukok. 7 p. Kuluneen talven toiminta kävi yleensä samoissa merkeissä kuin edellisen vuoden toiminta.

Johtajan esitelmiä esitettiin joka sunnuntai klo 12 ja kuuntelijoita kävi niissä keskimäärin vähäsen enemmän kuin edellisinä vuosina. Esitelmiä esitettiin kaikkiaan kolmenakymmenenä sunnuntaina.

Veli J. R. Hannula antoi meille talven kuluessa viisi julkista esitelmää, joista hänelle sydämellinen kiitoksemme. Muita ohjelmallisia tilaisuuksia yleisölle oli kuusi. Niistä Kalevala juhla muodostui erikoiseksi Johtajan mukana olon vuoksi.

Nuorten lukupiiri on kokoontunut säännöllisesti kerran viikossa. Osanottajia on siinä ollut alun toistakymmentä etupäässä ei-jäseniä.

Uusia jäseniä on liittynyt kaksi. Näkyväiset saavutuksemme eivät siis ole suuret, mutta kun toimintamme on käynyt hyvässä veljeyden hengessä ja olemme yrittäneet mahdollisuuksiemme mukaan, toivomme että toiminnastamme on ollut edes vähäsen todellista siunausta ja hyötyä.

Jyväskylän R. R. Veljet toivovat runsasta osaanottoa kesäkurseille. Käyttäkäämme kesäkurssien tarjoama hyöty ja huvi hyväksemme. Se aika ja raha jonka kesäkurssiin käytämme tuottaa epäilemättä monikertaisen hyödyn. Näyttäkäämme, että tänä vuonna on osanottajia edes se alin määrä jonka Johtajamme toivoi viime vuoden kesäkurseilla olevan. Siis Terve tuloa Jyväskylään!

A. S.

R.R:n Päämajaryhmän toimintakertomus v.v. 1932-20. 5. 1933. Johtajamme tarkoitus on, kuten kaikki hyvin tiedämme, saada R.-R:läinen elämänymmärrys niin eläväksi meissä, että voisimme koko yhteis-elämämme järjestää veljellisen rakkauden, suvaitsevaisuuden ja keskinäisen luottamuksen pohjalle.

Veli Toivonen oli myöskin saanut tämän inspiration. Hän alkoi jäsenkokouksissa puhua R. R. päämajan rakentamisen välttämättömyydestä ja kuvasi tämän tulevan päämaja-näkemyksensä niin eloisesti ja taitavasti, että siitä oli seurauksena päämaja-ryhmän synty ja aatteellisen työn alku.

Hän kutsui kaikkia, jotka tahtoivat olla apuna työssä, neuvottelemaan ja päättämään työn alkamisesta. Kutsua seurasi 7 R. R. jäsentä. He päättivät muodostaa ryhmän, jonka erikoistehtävänä on antaa ruumiillisen ja henkisen työn tekijöiden mahdollisimman kiinteässä yhteistyössä oppia elämään R. R. elämää l. veljeyttä ja muodostaa sellainen veljeskunta, joka valmistaisi sopivan maaperän tulevan keskus-päämajan alkamiselle.

Ryhmätyön ulkonainen toiminta kesän aikana alkoi perunan viljelyksellä. Sitä varten eräät veljet luovuttivat kappaleen maata ja pari veljeä kustansivat siemenet ja apulannan. Yhdessä korjattiin syksyllä sato, joka myytiin ja tulot käytettiin ryhmän aatteellisen toiminnan hyväksi.

Aatteellinen toiminta alkoi syksyllä yhteisellä illanvietolla R. R. Temppelessä, johon oli kutsuttu kaikkia R. R. jäseniä ja asian harrastajia. Iloisena yllätyksenä saimme Johtajan mukaamme. Päämaja-asiasta keskusteltaessa lausui hän m. m. ilonsa siitä, että päämaja-aate elää R. R:ssä. Hän rohkaisi meitä ponnistamaan edelleen sanoen, että asia ei ole pelkkä haave ja että sellainen aate voisi toteutuakin.

Ryhmä on tehnyt aatteellista työtä järjestämällä yhteisiä ohjelmallisia kokouksia. Ne ovatkin muodostuneet erittäin lämminhenkiseksi, aatteellisesti syventäviksi, itse- sekä ihmistuntemustamme laajentaviksi tilaisuuksiksi. Niiden onnistumiseksi ovat jäsenemme tehneet antaumuksella työtä. Ohjelmassa on ollut puheita, soittoa, yksin- sekä kvartetti laulua, lausuntaa ja keskustelua seuraavista kysymyksistä: olisiko joku valmis lähtemään työhön ilman edelläkäypää itsekasvatusta, olemmeko vakavasti luvanneet jumalallemme olevamme valmiit toteuttamaan ihannettamme käytännössä, jos tilaisuus tulisi. (Kysymyksen teki v. V. Toivonen.) Useat jäsenet toivoivat, että heidän karmansa pian antaisi tilaisuuden alkaa käytännössä toteuttaa ihannettaan. Vielä on keskusteltu seuraavien alustusten johdosta: onko päämajaryhmän työ tarpeellinen? (Al. v. L. Nevalainen), pythagoralainen koulukunta, sen tarkoitus ja järjestys, (Al. v. Pautola), alkukristilliset seurakunnat, (Al. v. L. Nevalainen), Uotin: Herran kansan tasavalta, (Al. v. Kotilainen). Näiden esitysten huippukohdaksi muodostui täkäläisen Point-Loma seurana osaston johtajan Neiti Wilénin varjokuva-esitykset seuransa Päämajan synnystä ja elämästä siellä (Annikki Reijosen toimesta). Esitys aiheutti suoranaisten kysymysten tulvan, joihin kaikkiin Nti W. illan kuluessa auliisti vastasi. Näin olemme tahtoneet tutustua erilaisiin yhteiskunta-uudistus-ihanteisiin saadaksemme oppia niiden onnistumisista ja myöskin epäonnistumisista.

Erikoisen maininnan ansaitsee myöskin Pikku-joulu juhlamme, jota Johtajammekin kunnioitti läsnäolollaan. Vielä R. R. lehden toimitus on ollut ystävällinen ottaessaan ryhmämme ihannetta ja toimintaa selostavia kirjoituksia julaistavakseen.

Työmme on saanut innokkaita kannattajia maaseutuveljistäkin. Todistuksena siitä on Pohjanmaalta (Kilpualta) tullut maatilan

lahjoitustarjous, pinta-alaltaan noin 300 ha. maata sekä sillä olevan irtaimen, edistämään päämaja-aatteen toteutumista. Kun R. R. päämajaa ei voida rakentaa niin pohjoiseen, päätettiin tila toistaiseksi säilyttää R. R. mahdollisena siirtokuntana. Sitten vielä eräät veljet lähellä Helsinkiä ovat esittäneet ryhmälle rakennettavaksi talon. Ehdotus ei ole saanut kannatusta, vaikkakin muutamien ryhmän jäsenien mielissä kytee hiljaisuudessa tämän toteutuminen.

Ryhmän virkailijoina ovat toimineet: puheenjohtajana Valdemar Toivonen, sihteerinä Linda Nevalainen, hänen siirryttyään pois paikkakunnalta allekirjoittanut ja rahastonhoitajana Greta-Liisa Pyykkölä.

Näin olemme työskennelleet oppiaksemme toteuttamaan ihannettamme käytännössä. Niin pientä ja puutteellista kuin työmme on ollutkin, on se kuitenkin laajentanut tajuntaamme, syventänyt sekä itse- että ihmistuntemustamme ja antanut meidän ikäänkuin aavistellen tuntea tosi veljeyden ihanaa esimakua. Se on varmasti vahvistanut meitä vakaumuksessamme työmme tarpeellisuudesta antaen uutta uskoa, rohkeutta ja voimaa pyrkimyksissämme päämääräämme – veljeyden elämään. *Antti Nokelainen, sihteeri.*

Vapaamuurariuden vastustusta Suomessa. Kansainvälisellä jokaisessa maassa kansallisuusaatteen varjolla esiintyvällä vapaamuurariuden vastustusliikkeellä on, niinkuin tiedetään, agitaattorinsa Suomessakin. Koska aina on niitä, jotka odottavat itselleen hyötyä toisten vahingosta, on tämä jesuiittojen alkuunpanema ja ylläpitämä liike antanut osuutensa poliittisiin riitaisuuksiin ja valtataisteluihin suuren maailman malliin. Hämmästyttävää sensijaan on – tai ainakin pitäisi olla – että kirkolliskokouksessa, hengellisen elämän erikoistuntijoiden neuvottelussa, on pidetty tarpeellisena pohtia kysymystä, saako pappi kuulua vapaamuurarijärjestöön.

Kysymyksen toi Turussa viime kuun jälkimmäiselle puoliskolla pidetyn kirkolliskokouksen esityslistalle lokak. 25-28 päivinä pidetyn Viipurin hiippakunnan sysodaalokokouksen päätös, missä vaadittiin, että kirkkolakiin on saatava sellainen muutos, „että pappi tai muu kirkon tai seurakunnan toimihenkilö älköön kuuluko salaseuraan; jos kuuluu salaseuraan, niin erotkoon siitä tai erotettakoon kirkollisesta virastaan tai toimestaan.“

Esitys oli Turun kokouksessa esillä toukokuun 17 p:nä. Ensimmäistä puheenvuoroa käyttänyt Turun Akatemian rehtori, prof. O. Andersson

ehdotti, että asian annettaisiin raueta, häntä kannatti prof. S. R. Björkstén ja prof. Rosenqvist, joka painosti sitä, etteivät kaikki vapaamuurarijärjestöt suinkaan ole samanlaisia. On olemassa myös kristillishenkisiä vapaamuurarijärjestöjä, ja hänen mielestään pappi voi kyllä kuulua sellaisiin seuroihin. Linaamme tähän Turun Sanomien (n:o 132) pakinaselostuksen:

„Puhetyynyriin tappi aukesi. Puheenvuoron saatuaan asteli professori O. Andersson puhujalavalle kiireistä vauhtia ja ilmoitti siellä ensi töikseen, että hän on vapaamuurari. Sen jälkeen hän pitkäkössä puheessaan innokkaasti puolusteli vapaamuurariveljeskuntia ja luetteli koko liudan m.m. Ruotsin kirkon johtajia, jotka ovat vapaamuurareita. Samalla hän torjui vapaamuurariveljestöjä vastaan tehtyjä syytöksiä ja sanoi antavansa anteeksi viipurilaiselle pappismiehille heidän esityksensä siitä syystä, että 'he eivät tiedä, mitä he tekevät'.

Kun vapaamuurari oli reippaasti kävellyt paikalleen, alkoi luonnollisesti vastatodistusten sarja, josta erikoisesti mainittakoon, että kaikki puhujat sanoivat, etteivät he vapaamuurariudesta mitään varmaa tiedä. Asessori Kares sanoi, ettei niistä tunnu tietävän professori Anderssonkaan, tai sitten on laita niin, ettei hän sano mitä hän tietää.

Prof. Anderssonin ehdotus, että asia nitistettäisiin valiokuntaan lähettämättä sai kannatusta. Pitkän ja asiallisen puheen professori Anderssonin esityksen puolesta piti professori Rosenqvist, jonka mielestä lain säätäminen tätä varten olisi turhaa, varsinkin kun vain yksi Suomen kirkon pappi nykyisin kuuluu vapaamuurareihin.

Hymyssä suin puheenvuoronsa esittänyt pastori F. V. Holmqvist asettui myöskin sille kannalle, että ehdotus olisi kuoletettava heti alkuunsa. Siinä oli hänen mielestään poliittista sivumakuakin.

Rovasti Lujanen sanoi kannattavansa viipurilaisten esitystä saatuaan nyt kuulla, miten Ruotsin papisto on hyvin mieslukuisasti liittynyt vapaamuurariveljestöihin. Meilläkin voi niin käydä, ellei sitä kielletä ajoissa.

Kirkolliskokouksen varapuheenjohtaja, Viipurin piispa Kaila antoi myöskin lausunnon, jossa hän ikäänkuin hiippakuntalaistensa puolesta hienokseen anteeksi pyytäen kertoi, miten päätös asiasta oli syntynyt vähissä miehin kokouksen loppuhetkinä. Itse puolestaan hän ei liioin sanonut tietävänsä sanottavia vapaamuurareista.

Keskusteluun otti osaa myöskin tri Virkkunen, joka ihmetteli, että asiasta, joka kuului kirkolliskokouksessa esiintulevista vaatimattomimpiin, oli käytetty niin paljon aikaa jo lähetekeskustelun muodossa.

Keskustelun vilkkauden syy oli luonnollisesti se, jonka piispa Kaila sivulla kokouksen väliajalla pakistessaan lausui, nimittäin että asia on sellainen, että se herättää suuren yleisön mielenkiintoa ja on sanomalehtimiehille antoisa. Siinä se syy, miksi siitä näin vilkas puheenlorina syntyi.

Ennenkuin asiasta käytiin äänestämään käytti professori Andersson uudelleen tilaisuutta saadakseen kirkolliskokouksen muutkin edustajat mieltymään salaperäisten veljeskuntien elämään".

Asia lähetettiin valiokuntaan 86 äänellä 19 vastaan, jotka professori Anderssonin hylkäävä kanta sai puolelleen. Asiaa uudelleen käsiteltäessä tuli Viipurin synodaalokokouksen ehdotus hylätyksi.

J. Ptn.

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y. piti ensimmäisen vuosikokouksensa kesäkuun 6 p:nä. Läsna oli 45 jäsentä. Puheenjohtajana toimi R. R:n johtaja ja sihteeriksi valittiin rouva Hilja Kettunen. Puheenjohtaja avasi kokouksen ja selosti Seuran toimikunnan työtä kuluneena vuonna sekä esitti R. R:n Kustannusliikkeen tiliaseman 31.XII. -32, jonka jälkeen Kustannusliike varoineen velkoineen oli siirtynyt R. R:n Kirjallisuusseuran haltuun. Tällä hetkellä oli jäseniä 84. Koska Kirjallisuusseuran varsinainen toiminta alkoi vasta tämän vuoden alussa, antaa Seuran toimikunta virallisen työ- ja tilikertomuksen vasta tämän kalenterivuoden päätyttyä ensi vuosikokouksessa. Kuluvan kalenterivuoden tilejä tarkastamaan valitsi kokous toimittaja Aarne Kotilaisen ja neiti Aini Pajusen, varalle maisteri Leo Koskisen ja rouva Carin Kræmerin.